

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812-02 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש ט כסלו תשע"ו: הדלקת נרות: ירושלים 4:02 תל-אביב: 4:16 חיפה: 4:06 מוצאי שבת: ירושלים: 5:16 תל-אביב: 5:17 חיפה: 5:16 ר"ת: 5:54

פרשת ויצא

הסתפקות ושמה בחלקו

שלט שיגרור "מותרות"...

אחת הנכדות של הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל בהיותה ילדה בבית הספר, במסגרת שיעור מלאכה בקרמיקה, רצתה להכין שלט עליו יהיה כתוב "משפחת ליפקוביץ", כדי לתלות על דלת ביתם של הסבא והסבתא.

רבי מיכל יהודה לא הסכים ונימוקו עימו: הרי לאחר שיתלה על הדלת שלט יפה יראו צורך גם לצבוע את הדלת שיהיה לה מראה תואם ויפה, לאחר שיצבעו את הדלת יאמרו הנה דלת יפה הרי גם צריכים לייפות את הקיר בבית מול הדלת וכן הלאה. שלט קטן זה יכול לגרור אחריו דברי מותרות בעוה"ז.

פעם הביא אחד הנכדים מזרון חדש עבור הסבא. רבי מיכל יהודה חרד חרדה גדולה, "מזרון חדש" מושג של עולם הזה... המזרון לא ראה את פני הבית...

מתוך מאמר

שמה בחלקו

סיפר הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל: "גביר גדול בקשני לגשת לגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, בזמן שעדיין היה יושב חצי יום ולומד בכולל חזו"א וכותב את ספריו. אותו עשיר היה איכפת לו על כך שכל הזמן מפריעים לרבי חיים בלימודו, וביקש ממני לומר לרבי חיים שהוא מוכן לשלוח, בעילום שם, סכום של אלף דולר לרבי חיים כל חודש (שזה היה פי כמה וכמה ממה שמקבלים בכולל) ויוכל ללמוד בביתו במנוחת הנפש.

"ואכן הלכתי לרבי חיים ביום שישי ואמרתי לו את דברי הגביר, ואמר לי רבי חיים שמאוד מייקר את רצונו הטוב, אבל למעשה אינו חפץ בכך, והסביר לי נימוקו:

"כאשר אני בכולל אכן מפריעים לי באמצע הכתיבה, אבל אני מרויח מזה, משום שאז אני צריך, כאשר אני חוזר לכתיבה, שוב לחזור מהתחלה על הדברים ולעיין בהם עוד פעם, אבל אם אני בחדר ביחידות אני אפסיד ענין זה, על כל פנים תמסור לו תודה רבה ושאיני מאוד מעריך את רצונו הטוב".

אגן הסהר

להסתפק במה שחננו השי"ת ולשמוח בחלקו!

נלמד מהפסוק: "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש" (פרק כח-כ)

וכתב ללמוד מכאן החובת הלבבות (שער הבחינה פ"ה) כי "זאת שאלת הצדיקים מאת ה', לא ישאלו המותרות, רק הדבר ההכרחי בלבד, שאי אפשר לו לאדם שיחיה בלעדיו. ובידוע כי נטיית האדם אחר בקשת המותרות, הוא גורם לו מהומות רבות, ועל כן כל איש ירא את ה', ראוי לו שיהיה שמה בחלקו ושיסתפק במועט, ושלא יתאוה המותרות, ויטיב לבו ביראת ה'".

בספר צל"ח (ברכות ד:) הקשה בפסוק "פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון" שלכאורה היה לו לומר "ומשביע לכל חי מזון" או "שובע", ומה פשר המילה "רצון"?

ומבאר הצ"ח, כי פסוק זה אמר דוד המלך כלפי מי שמזונותיו מצומצמים בדוחק ובעוני, שאז הקב"ה נותן וחונן בו דעה לשמוח בחלקו כאמרת חז"ל איזהו עשיר השמח בחלקו. ואין לך מידה טובה כמידת ההסתפקות. ועל רבי חנינא נאמר בגמרא (ברכות) "כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין". לא אמרו "אין לו אלא קב חרובין" אלא אמרו "די לו בקב חרובין". שהיה לו בזה די והותר, וקיבל זה ברצון, כאדם שיש לו די כל צרכו.

זהו שרמוז הכתוב: "ומשביע לכל חי רצון" - שמשביע לכל חי במה שנתן לו בדעתו שישמח בחלקו וכאילו נתמלא כל רצונו.

ביאור באופן אחר מובא בשם כ"ק האדמו"ר רבי פנחס מאוסטילה-פשעמישל זצ"ל שנשאל, מדוע הוא מסתפק באכילה כה מועטת? והשיב בביאור הפסוק "ומשביע לכל חי רצון", שהשי"ת משביע כל אחד כפי שרוצה לשבוע. על הרשעים נאמר "ובטון רשעים תחסר" שכן הם רצים לאכול כמה שיותר, ורק אז לשבוע. וכאילו חסר להם בטון נוספת בשביל כך. ואילו הצדיקים, די להם במעט אוכל כדי לשבוע ומתקיים בהם "אוכל קמעה ומתברך במעיו". הוא שנאמר "ומשביע לכל חי רצון". שהקב"ה נותן לכל אחד לשבוע כרצונו.

עלון השבוע פרשת ויצא הוקדש לעילוי נשמות
הגאון רבי דוב עבי קרלינשטיין זצ"ל
(ראש ישיבת גרודנא-אשדוד)
נלבית ב"ט מרחשון תשע"ו, ת.נ.צ.ב.ה.

להוכיח הזולת בדרכי נועם ומתוך אהבה ורעות !

נלמד מהפסוק: "ויאמר להם יעקב אחי... ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה... ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים" (כט-ד,ח)

ופירש רש"י: לפי שראה אותם רובצים, כסבור שרוצים לאסוף המקנה הביתה ולא ירעו עוד. אמר להם, הן עוד היום גדול, כלומר: אם שכירי יום אתם לא שלמתם פעולת היום... עכ"ל. והובא במדרש לקח טוב: מכאן לאדם חשוב שהולך למקום אחד ורואה דבר שלא כהוגן שצריך למונעו ואל יאמר שלום עלי נפשי.

שנינו במסכת אבות (פ"ו מט"ו): "אמור מעט ועשה הרבה". וכן אמרו חז"ל בגמרא (נדרים כא:): צדיקים אומרים מעט ועושים הרבה, וביאר בעל ה"שבט סופר" (פרשת וירא) כי ישנם ב' דרכים לצדיקים כיצד לפעול ולהשפיע על אחרים ולהדריכם בדרך הטובה:

(א) ע"י ריבוי דברי תוכחה ומוסר, שאם רואה אצל חברו דבר מנונה, אינו נושא לו פנים, אלא מעורר אותו בתוכחתו לתקן דרכו.

(ב) ע"י עצם התנהגותו של הצדיק, באין אומר ודברים, אף בלי נשמע קולו. אלא הוא עצמו מהווה דמות ואשר ממנו יראו וכן יעשו וילכו בדרכו.

והבדל גדול ישנו בין ב' האופנים הללו, שכן לפי אופן א' שמוכיח בריבוי דברי תוכחה ומוסר, עלול לגרום שישנאו אותו. מה שאין כן לפי אופן הב' שתוכחתו באה לידי ביטוי לא בדיבורים, אלא במעשיו הטובים, הרי באופן זה יהיו לו רק אוהבים.

לכך כיוון התנא באומר: "אמור מעט ועשה הרבה"! כלומר: אל תשפיע על אנשים באופן של "אמור הרבה"... להרבות עליהם דברי תוכחה ומוסר. אלא באופן של "אמור מעט ועשה הרבה" שעיקר ההשפעה תבוא מריבוי מעשיך הטובים שיהיו סמל ודוגמא לזולת כיצד צריך לנהוג, וממך יראו וכן יעשו. וזה גם מה שאמרו: "צדיקים אומרים מעט ועושים הרבה".

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל כותב כי הנמנע מלהוכיח את הזולת זוהי השנאה הגדולה ביותר! וכך כתב (בספרו **יערות דבש** ח"א דרוש י):

אהבת הנפש שהיא עיקר האהבה, אהבה ניצחית ואהבה שסופה להתקיים, בעוונותינו הרבים אין בינינו אלא מעט. כי אם יראה איש את רעהו הולך שובב בדרכי לבו, לא יוכיח אותו ולא ייסרו. לא יאמר לו, אל אחי לא טוב המעשה ולא זו דרך החיים אשר דרך הקודש יקרא לה, ואדרבה, יתן מעט שמחה בליבו כי חבירו סניא שמועתיה.

ואם יראה חברו מדבר בבית הכנסת במקום שאסור לדבר - כותב היערות דבש' - לא ימחה בידו! אם יראה מתלוצץ ומרבה שיחה עם נשים, מדבר ניבול פה, ודברי נרגן ולשון הרע וכדומה, לא ימחה בידו כלל. אוי ואבוי! היש לך שונא גדול מזה! רואה חברו טובע בנהר ואין מוחה, זו שנאת חינוס בלי מצוות שהיה בזמן בית שני! כי רבו העוברים ולא מיחו...

ולכן, מה שאמרו חז"ל כי בבית שני היה עוון שנאת חינוס, הכוונה כי זהו שורש המרי, כי על ידי כן באה כל הרעה הזאת. וזה החוללי, כי היותם שותקים בעוברי עבירה, על ידי כן יסובב כי פשתה הרעה, מרעה על רעה יצאו וגברו המינים וצדוקים ואפיקורסים. עד כאן דברי היערות דבש.

בספר קב הישר (פרק כא) כותב, כי אחת ממעלותיו של המוכיח הוא בכך שמזכה את הרבים. שהרי אמרו חז"ל בגמרא (קידושין מ:): שהעולם נידון מחצה על מחצה, ועוון אחד יכול להכריע כל העולם לכף חובה. ולעומת זאת מצוה אחת מכריעה לכף זכות. מעתה, ע"י שמוכיח את הבריות, ועל ידי תוכחתו שב אחד מישראל בתשובה שלימה, נמצא שעל ידי כל העולם נידון לכף זכות וזכות הרבים תלויה בו.

"באשר משפטו - שם פעלו"

סיפר הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל: הגה"צ רבי ישראל סלנטר זצ"ל היה נוהג כי לפני שהיה משמיע דברי תוכחה באזני רעהו, נהג בו בדרך של חיבה וכבוד, לעודדו ולחזקו.

ופירש רבי ישראל הנהגה זו, על פי המבואר במסכת יבמות (עח:): דבתדא מחתא תבע הקב"ה את כבודו של שאול על שלא נספד כהלכה ותבע את שאול בעצמו על אשר המית את נוב עיר הכהנים. שכך היא הנהגתו יתברך כמאמר הכתוב: "בקשו את ה' כל ענוי ארץ אשר משפטו פעלו" (צפניה ב-ג) ודרש ריש לקיש: "באשר משפטו - שם פעלו". ופירש רש"י: במקום שדנים האדם, שם מזכירין פועל צדקותיו.

על דרך זו - הוסיף רבי שניאור ואמר - נהג גם אמו"ר הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל שמעולם לא הוכיח את בני הישיבה ולא תבע מסביביו ומכלל הציבור, טרם הקדים לכך סידור שבחם של הנתבעים, בדרך של ידידות וחיבה יתירה

שימוש חכמים

דברי תוכחה היוצאים מהלב

פעם נסע הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל אל יהודי פרס (היא איראן) במטרה לשדל אותם שיתרמו כספים עבור הישיבה. בבואו לשם, התודע תחילה אל אנשי העדה הבבלית בארץ זו, אשר הקבילו את פניו בכבוד מלכים. אמנם בירור קצר מצידו העלה שיש ביניהם כמה וכמה אנשים שנחשבו "מכובדים" ו"נשואי פנים", למרות שאינם מקפידים כראוי בשמירת המצוות.

מיד קרא אליו את ראשי הקהל, והוכיחם על פניהם, מדוע אינם עושים מאומה לעצור את ההדרדרות הרוחנית!!

הוא זיבר איתם קשות מבלי להסס אף לרגע, ומבלי לחשוש מאומה, אולי התוכחה תפגע בהצלחת המגבית שעמד לערוך לטובת הישיבה, ואם כן אולי מוטב שישתוק.

גם כשביקר פעם הגר"י צדקה בשליחות הישיבה באנגליה, לא כבש את תוכחותיו. היה מעשה שהציעו לו לערוך מגבית, באחד מבתי הכנסת הגדולים בעיר לונדון, שחלק מהמתפללים בו היו חשודים לזלזל בשמירת שבת ח"ו, וסרב. העיר לו אחד מטובי העסקנים: "אדם רשאי להתנהג בחסידות על חשבון עצמו, אך לא על חשבון הישיבה..."

מיד הודיע הרב צדקה שמוכן הוא ללכת לדרוש שמה. ברם, ברגע שעלה אל הדוכן, מיד פתח והוכיח קשות בדברים חוצבי להבות את אותם אנשים המזלזלים ח"ו בשמירת השבת.

אחד הנוכחים בהיכל התפרץ אז לעומתו, באמצע הדרשה בביטויים חריפים. המתח בקהל גבר מרגע לרגע, לבסוף התעשת הרב צדקה וקרא אליהם: "דעו, רבותי, שבקרוב יבוא משיח צדקנו והוא יברור את האנשים ויכריז: "כל מי ששמר שבת יעמוד אצלי, וכל מי שלא שמר יפרוש וילך מוחץ למחיצתי". והגמול הצפוי אז לשומרי שבת יהיה רב מאוד, עין לא ראתה... אני מבקש מאתכם, אל תבואו אלי אז בטענות, מדוע לא סיפרתי לכם מראש מה זה שבת, ומה רב טובה ושכרה, כי הנה עכשיו מספר אני לכם... ואל תתלו בי שום אשמה, אלא תזכו לעתיד לבוא במתן שכר, ראו זההרתיכם..."

התרגשות עצומה אחזה בקהל שומעיו, והאנשים הבטיחו להיטיב דרכיהם.

וזאת ליהודה

מצוה להפריש מעשר או חומש מרכזו לצרכי צדקה והחזקת תורה!

נלמד מהפסוק: "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך" (פרק כח-כב)

והובא בדעת זקנים (מהמדרש) "יעקב תיקן לתת מעשר מן הממון". ובגמרא למדו חז"ל מכפל הלשון "עשר תעשרנו" על מעשר כפול, היינו חומש. שכן אמרו: באושה התקינו, המבזבז אל יבזבז יותר מחומש (כתובות נ.).

האם מותר להפריש לצדקה יותר מחומש?

מספרים חז"ל בגמרא (כתובות סז:) על מר עוקבא שנתן חצי ממונו לצדקה. ושואלים חז"ל, כיצד עשה זאת והרי התקינו באושה שהמבזבז לצדקה, אל יבזבז יותר מחומש, ותירצו שמר עוקבא הלך למות ובאופן זה מותר.

הקשה הגבורת ארי (תענית כד.) מגמרא זו על הרמב"ם שמשמע מפירושו (על המשנה בפאה פ"א מ"א) שניתן להתחסד ולתת יותר מחומש?

ותירץ הברכי יוסף (ו"ד סימן רמט) שהרמב"ם מדבר באופן שנזדמן לאדם פדיון שבויים או הצלת נפשות הדורשים ממון הרבה. בזה ראוי לתת אף יותר מחומש. משא"כ בגמרא, אצל מר עוקבא, מדובר במקרה רגיל של נתינת צדקה, ולכן שאלו עליו מדוע נתן יותר מחומש.

ה"חכמת אדם" (הל' צדקה כלל קמ"ד ס"י) כתב, שעשיר מופלג יכול לבזבז מממונו אף יותר מחומש, ואם אינו מופלג בעשירות יתן עד חומש.

הקשה עליו בספר "מנחת פיתים" מסוגיין, דמשמע להדיא שאפילו עשיר מופלג אין לו לבזבז בחייו יותר מחומש, שהרי מר עוקבא אף שהיה עשיר מופלג ובזבז יותר מחומש, בכל זאת שאלו עליו מתקנת אושה מדוע בזבז יותר מחומש!?

וכתב הגאון **רבי שמואל הלוי וואזנר** זצ"ל (בשו"ת שבט הלוי ח"ב סימן קכא) לתרץ עפ"י מש"כ היעב"ץ (שם) שלא אמרו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש אלא במקום שיש לעניי העיר על מה לסמוך, ואף על פי כן רוצה הוא לבזבז יותר מחומש כדי לפרנסם ברווח, אבל באופן שהעניים תובעים כדי צרכם ומחסורם, וידו משגת לתת להם, רשאי ליתן אפילו יותר מחומש. עכ"ד.

"עשר תעשר" – כדי שתתעשר

מובא במדרש פליאה: "עשר תעשר" – ההוא דכתיב (בראשית י ג-ט) "אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאלה".

ביאר את פשר הדברים **רבי אברהם יהושע העשיל מאפטה** זצ"ל, על פי המעשה המובא **במדרש תנחומא:** אמר רבי לוי מעשה באדם אחד שהיה מוציא מעשרותיו כראוי, והיתה לו שדה אחת שהיתה עושה אלף מידות ומוציא ממנה מאה מידות למעשר, ומן המותר היה מתפרנס הוא ובניו ובני ביתו. בשעת פטירתו קרא לבנו ואמר לו: בני תן דעתך על שדה זו, כך וכך מידות היא עושה, כך וכך מידות למעשר, וממנה הייתי מתפרנס כל ימי.

כאשר נפטר האב מן העולם, שנה ראשונה זרע אותה הבן, עשתה אלף מידות והציא ממנה מאה למעשר. שנה שניה נכנס בבן עין רעה, פחת עשרה ופחתה השדה מאה, וכן שלישית וכן רביעית וכן חמישית, עד שעמדה על מעשרותיה. כיון שראו קרוביו כך, עמדו ולבשו לבנים ונתעטפו לבנים ונכנסו אליו. אמר להם: לא באתם אלא לשמוח על שנידו אותי. אמרו לו: "ח"ו, לא באנו אלא לשמוח עמך, לשעבר היית בעל הבית והקב"ה כהן, ועכשיו נעשית כהן והקב"ה בעה"ב.

ענין זה נרמז בכתוב: "אם השמאל" – אם נותן אדם מעשרותיו בקיימו את הציוי "עשר" הנאמר בשי"ן שמאלית, אזי שכרו היא – "ואימינה" – הרי הוא מתעשר, כאילו נקרא המקרא בשי"ן ימנית. אך "אם הימין" – אם חדל הוא מלתת מעשר, כיון שחפץ בעשירות הנקראת בשי"ן ימנית, אזי "ואשמאלה" – הרי מתקיים בו הפסוק "תעשר" הנקרא בשי"ן שמאלית, ושדהו אינה נותנת אלא רק מעשר מיכולתה...

האם לתת יותר מחומש?

הגאון רבי חיים מצאנז זצ"ל היה נוהג לבזבז לצדקה יותר מחומש. והיה אומר כי מה שאומרים חז"ל בגמרא (כתובות נ.) "המבזבז אל יבזבז יותר מחומש" נאמר רק לגבי אדם המחזר אחרי עניים, אבל כאשר העני בא אצלו ומבקש מאכל או מלבוש, אזי אף שכבר פיזר חומש לעניים מחוייב, בלי ספק, לתת לעני הזה את מבוקשו.

וראיה מפורשת לכך מוצאים בגמרא (ב"מ סב:): "שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים. אם שותים שניהם מתים, ואם שותה אחד מהם מגיע לישוב. דרש בן פטורא מוטב שישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד "וחי אחיך עמך" – "חייד קודמין לחיי חברך". והוסיף הרבי **מצאנז:** אבל בזה כולם מודים שאם יש כדי חלוקה לשנים צריך לחלוק עמו אף שהוא יותר מחומש.

אך בנו של רבי חיים, **כ"ק האדמו"ר משינאוא רבי יחזקאל** זצ"ל, חלק בזה על אביו והקפיד ליתן רק חומש כדין השו"ע, והיה לו בזה ויכוח גם עם אחיינו **כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מבאבוב** זצ"ל מדוע מפזר הוא לצדקה יותר מחומש?

השיב לו הרבי מבאבוב: "הלא כבוד דודי יודע את הטעם מדוע אסרו חכמים לפזר יותר מחומש "שמא יצטרך לבריות" והרי אני בין כך וכך נצרך לבריות"...

מגדולי התורה והחסידות

"מעשר כספים" או "פרעון חובות"?

מידי פעם היה **כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג רבי יקותיאל יהודה הלברשטאטס** זצ"ל מדבר על החובה המוטלת על כל יהודי להפריש "מעשר כספים" מהכנסותיו. ענין זה היה פשוט בעיניו ככל חובה אחרת, למרות שרבים לא הקפידו משום-מה על הלכה זו.

שאלו פעם אחד מתלמידיו: הואיל ורובצים עליו חובות בסכומים גדולים, האם יש לו לתת דין קדימה לפרעון החובות ואז אינו מחוייב כרגע להפריש "מעשר כספים".

השיבו הרבי בחריפות: "מדוע ביחס להוצאות האחרות שיש לך אינך שואל האם להקדים להם את פרעון החוב? כשתבוא לשאלני גם על שאר ההוצאות אשיב לך גם בענין המעשר..."

לפיך האש

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו - סיפורים בני זמננו

'בת מזל'

ליל ב' דראש השנה.

ללא זש"ק. ממילא - נושא השיחה המתוק הזה לא משותף לנו...

גילית התעניינות כנה במצבי. ובאותה הזדמנות סיפרתי לך שלפי דעות כל הרופאים, ובהתאם לכל הציפיות, אין כל סיכוי שאזכה בילדים.

* * *

הזדעזעת.

זה שבר אצלך משהו בלב.

הסתגרת בעצמך ואני רואה כיצד מעיניך יורדות דמעות.

פניך נעשו אדומות והתחלת להתפלל מהמקום הכי עמוק בלב, ואני עוקב ומקשיב: "ריבונו של עולם! גרמתי לו לאברך היקר הזה צער. כמובן שעשיתי זאת בשוגג מוחלט - וכי עלה על דעתי מצבו העגום! אבל ריבונו של עולם, איך אוכל להיות רגוע כאשר השבתתי ליהודי הזה שמחת יום טוב. אני מבקש ממך אבא בשמים, מעומק הלב, שתזכה אותו בזרע של קיימא בזמן הכי קרוב!"

- - - נו, אז שלא אחפש אותך כדי לבשר לך שבתפילתך התקבלה!! ובתוך פחות משנה אשתי חבקה בת!

* * *

לא פחות ממה שהצטער מיודענו במפגש הקודם, הוא שמח הפעם שמחה גדולה. "שתזכה לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים! אה! אך נחת וטוב כל הימים!"

"אתה יודע מה? הוסיף מיודענו "יש כאן בסיפור עוד גילוי קטן של השגחה פרטית. מאיפה אני מגיע עכשיו? אני לא מתפלל בבית הכנסת ממנו יצאתי. לשם הגעתי רק כדי לשמוע דברים מדרשן מיוחד שהפעם התמקד בהוכחה **עד כמה כוחה של תפילה שיוצאת מעומק הלב לבקוע רקיעים ולקרוע כל גזר דין רע שבעולם!...**"

"מי כמונו יודע כעת עד כמה שזה נכון במובן הכי פשוט של המושג. ועכשיו בוא נזדרז לתפילת מעריב - שלא נפסיד 'ברכו'!"

סופר על ידי הרב הגאון **רבי ראובן שפירא שליט"א**, ר"מ בישיבת 'תפארת ציון' בני ברק

בבית מציצות האימהות הצדקניות לשעון כדי לבדוק מתי מסתיים 'בין השמשות' ומתחיל 'וודאי לילה' - וניתן להתחיל להכין את סעודת ליל החג. ובבתי הכנסת שקועים האבות בהכנה לתפילת ערבית. למרות אימת הדין, משהו בפנים פחות מתוח. ביום הראשון זהו "דינא קשיא" (דין קשה) וביום השני "דינא רפיא" (דין חלש) - כלשון הזוהר.

מיודענו, בעל המעשה, יצא מבית כנסת מסוים לשם פנה כדי להאזין לדרשן מיוחד לשמוע שנשא שם דברים בזמן שלפני מעריב ומשם פנה לבית הכנסת שלו - שם קבוע מקום תפילתו. עיניו שמורות, מחשבותיו שקועות בדברים הנלהבים ששמע זה עתה. אכן, הפעם התמקד הדרשן בעוצמה לא קונבנציונאלית, בכוח אטומי, בו מצויד כל יהודי ויהודי.

עודו צועד מקדם את פניו אדם לא מוכר ומבשר לו בשמחה:

"מגיע לי מזל טוב! נולדה לי בת. ממש עכשיו. אני חוזר הרגע מבית החולים!"

מזל טוב! מזל טוב! הרבה 'אידישע נחת' (נחת יהודית)!

אבל הוא לא בדיוק מבין מיהו המבשר, ומה ענין מצא לבשר דווקא לו בעיצומו של יום הדין...

* * *

אזכיר לך מאיפה אנחנו מכירים - פתח אבי הבת במונולוג קצר:

ב'שמחת תורה' האחרון - לפני פחות משנה - התפללתי בבית הכנסת הקבוע שלך. הייתי זר שם. המתפללים - ואתה בכללם - לא הכירו אותי.

בשלב מסוים, לאחר ההקפות, התיישבתם באיזו פינה כמה אברכים ושוחחתם על "חגיגות הילדים" שאוטוטו מתפתחות במקום עם חלוקת ה"פעקאלאך" של חתני התורה...

ישבתי מן הצד מסוגר ודומם. הרגשת בכך, פנית אלי - בלי להכיר אותי - וניסית לצרף אותי לשיחת הרעים. אפילו שאלת למה אני לא שותף לשיחה? באותו רגע לא יכולתי יותר לבלום את הכאב האצור, ולחשתי לך בכנות שנושא השיחה שלכם הוא "חגיגות הילדים" בעוד שאני כבר נשוי מזה שבע שנים אך

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?

ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il